

MARIBORSKI VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Legion Condor

Nasprotujoče si vesti o raznih »divizijah« prostovoljcev, ki so priskočili vojskujočima se frontama v španski državlj. vojni na pomoč, so dale raznim poročevalcem in opazovalcem povoda, da so se začeli za to zadevo intenzivno zanimati. Zanimiva so v tem oziru opažanja nekega švicarskega novinarja.

Nihče si ni mislil, da se bo po prvotnem naglem prodiranju Francove armade zaustavil njegov pohod tik pred vrati Madrida, kjer se je morala armada zariti v podzemne järke, ki jih je medtem že pokrila snežna odeja. Tik pred Madridom je torej zaustavljeno njegovo prodiranje. Ta trenutek je izbrala obramba Madrida, tako da nudi danes Francovim četam odpor, ki zahteva za vsako ped zemlje potoke krvi. Vprašamo se, kod nenadoma tako hud odpor. Jasno je, da je bila Francova armada nezadostno pripravljena za napad na Madrid in da ni računala na večji odpor. General Franco je prvotno računal, da bo premagal vladne čete, še predno bo sploh potreboval kakršnokoli pomoč od zunaj. Preveč se je zanašal na udarno moč svoje armade in še veliko preveč je morda računal na pomoč simpatizerjev izven španskih meja. Vesti, ki so prihajale v javnost o številnih legijah prostovoljcev, ki hitijo generalu Francu na pomoč, so bile, kakor se je izkazalo, precej pretfrane. Če bi vse te vesti odgovarjale resnici, bi bil Madrid že davno padel. Ker pa je organizacija pomoči tujih držav, če smemo o nji sploh govoriti, šele v povelju, je za ostal nameravani pohod na Madrid tik pred vrati španske prestolnice, kjer se danes čaka Francova armada, zakopana v zasneženih strelskih jarkih, na ugodnejše vreme, da bo lahko borbo nadaljevala. Motil bi se, kdor bi mislil, da so vladne čete medtem počivale. Prav temeljito so izbrabile ta zastoj bojnega pohoda in se postavile napadalcem krepko po robu. Madrid brani danes inozemska brigada, kateri poveljujejo večinoma sami ruski častniki.

Vojni prostovoljci iz Nemčije ter Italije so bili poslani v Španijo v civilni obleki. Ob prihodu v Španijo so te obleke zamenjali s posebno uniformo, ki sliči angleški vojaški obleki. Previdnost obeh držav, ki so odposlale prostovoljce v deželo, kjer divja državljanska vojna, dokazuje, da obe državi niti izdaleka nista mislili na aktivno pomoč Španiji, ker bi jih 10 ali 15.000 prostovoljcev v sedanji vojni na nobeden način ne moglo pokazati v tem vojnem meteuž nikakršnih takšnih večjih uspehov, ki bi mogli odločilno vplivati na potek dogodkov.

Legija Condor. Nič kaj veliko ni število legionarjev v tej legiji. Če bi jih prešteli, bi skupno število izkazalo 5 do 10 tisoč. Konec koncev se je po vtisih tega švicarskega novinarja izkazalo, da ta »Legion Condor« ni nikakršna legija, ki naj bi se borila za Španijo v strelskih jarkih, temveč dejanski izrazito tehnična četa, ki jo je Nemčija poslala v Španijo, da upravlja tamkaj ves na novo dobavljeni sodobni vojni material, ki prihaja iz Nemčije preko Portugalske v Španijo. Ta legija je torej za to tu, da skrbi, da je Španija oborožena z odgovarjajočim vojnim materialom, s tanki, topovi itd. Prostovoljci popravljajo orožje, pripravljajo letališča in jih opremljajo s protiletalskimi topovi. Nadalje urejuje radijske oddajne postaje v vojaške svrhe in skrbi poleg tega za brezhibno delovanje vsega orožja, predvsem tankov, ki jih Španija doslej ni imela, in ki jih legija odpravlja na fronto. Pokvarjeni tanki gredo v popravilnice, kjer jih ti legionarji po-

Preobrati in prevati na osi Pariz — Berlin

Prva znamenja francosko nemškega zблиževanja

PARIZ, 15. januarja. Havas poroča: Glavni predmet zunanje političnih razmotrivanj pariških listov so predstojeca francoska nemška pogajanja. Gospa Tabouis piše med drugim v »Oeuvre«: »Doznavamo, da bo ministrski predsednik Leon Blum v svojem govoru dne 24. t. m. v Lyonu objavil skorajšnji pričetek pogajanj z Nemčijo o gospodarskih vprašanjih, povdarjajoč pri tem, da ne bo Francija pri tem stavila Nemčiji nikakršnih političnih pogojev za pričetek teh pogajanj. »Echo de Paris« prinaša slično vest in pravi, da bo šele nadaljnji razvoj pri pogajanjih pokazal, če je mogoče od gospodarskih vprašanj preiti k političnim. Izkuštvu kaže, da je Nemčija, kadarkoli so se te koncesije izvršile. »Ami du Peuple« pa piše: Doslej se je zatrdjevalo da mora biti predpogoj za gospodarske in kolonialne koncesije Nemčiji temeljita sprememba nemške politike v Španiji in zapadno evropskih vprašanjih sploh. Danes pa pričena francoska vlada ravno nasprotno. Mar naj pomagamo Nemčiji, da se čim bolj preskrbi za vojno, ki jo pripravlja?«

PARIZ, 15. januarja. »United Press« poroča, da je v francoskih krogih izzvala veliko pozornost osnova, na podlagi katere naj bi nemške, francoske in angleške družbe skupno izkoriščale še neizkoriščena kolonialna področja. Na tej osnovi se vidi praktična namera, da se zadošči nemškim kolonialnim zahtevam. Povdarja se le, da Francija ne more sicer v tem pravcu prevzeti iniciative, da je pa pripravljena prijateljski o tem razpravljati, če bi takšen predlog prišel iz druge strani. »L'Oeuvre« poroča, da se more smatrati kot prvi znak francosko nemškega zблиževanja konferenca med francoskim poslanikom v Berlinu F. Poncetom in trgovskim ministrom v svrbo izboljšanja izmenjave blaga med Francijo in Nemčijo. Ob tej priliki je bilo tudi govora o sporazumu med nemškimi ter francoskimi industrijci.

PARIZ, 15. januarja. DNB poroča, da je francoski poslanik v Berlinu François Poncet, vodil v Parizu razgovore o francosko nemških gospodarskih odnosih, zlasti o klrinskih odnosih. V tej zvezi doznav »Journé Industrielle«, da se je francoski minister trgovine Paul Bastid po razgovorih s poslani kom Poncetom odločil, da v najbližjem času prične trgovinska pogajanja z Nemčijo, ki bi se pričela z začetkom prihodnjega meseca. Tudi poroča isti list, da bi se v Hitlerjevih okoličinah ni želelo, da bi dr. Schacht še ta mesec odpotoval v Pariz, da ne bi Nemčija radi morebitnega razpravljanja tudi o negospodarskih vprašanjih morala prevzeti na sebe kakšne druge obveznosti.

Misterij Göringove misije v Rimu

PARIZ, 15. januarja. Göringovo bivanje v Rimu zbuja največjo pažnjo pariškega tiska. Po »Figaru« ima general Göring nalog, da doseže z italijanskim posredovanjem gentleman agreement z Anglijo po italijanskem primeru. Po gotovih informacijah bi se mogle prilike razvijati tako, da bi se sličen sporazum sklenil tudi med Nemčijo in Francijo, seveda pod pogojem, če bi se Francija odrekla prijateljstvu s sovjetsko Rusijo. Po drugih verzijah zopet pa naj bi imel Göring nalogo, da izigra Anglijo proti Franciji. Obravnavalo se bo vprašanje nemškega zračnega oporišča na Dodekanezu, o nemirih ter italijanskim avtarkijskim nadržitih. Po prihodu v Rim je bil Göring sprejet od italijanskega kralja v avdijenci.

Ga. Simpsonova toži ga. Sutherland

LONDON, 15. januarja. Agencija Stefani poroča: Gospa Simpsonova je predala sodišču tožbo proti gospej Sutherland, soprog polkovnika Sutherland, zelo znani osebnosti visoke londonske druž-

be. Gospa Simpsonova toži gospo Sutherland radi nekih izjav v krogu prijateljev dne 27. oktobra lanskega leta, to je onega dne, ko je gospa Simpsonova zahtevala ločitev od svojega drugega moža. svojimi četami odločilno poseči v špansko državljansko vojno. Splošno znano je namreč, da so Španci izredno nezaupni napram tujcem in so na svojo neodvisnost izredno ljubosumni. Vsakega tujca, ki bi se skušal vmešavati v njihove zadeve ali jim dajati katerekoli nasvete od ločno odklanjajo v onem trenutku, ko se pokaže, da je mislil dotičnik posegati v zadeve njihove svobode. Tega se Nemci prav dobro zavedajo in vedo tudi to, da je general Franco komaj načel ono rezervno človeškega materiala, ki ga ima za vojne pohode na razpolago na svojem

Pabecki

SREČNA ŠVEDSKA.

Ob priliki otvoritve rednega zasedanja švedskega državnega zbora v Stockholmu je švedski kralj prečital prestolni govor, ki ugotavlja, da so švedske razmere napram inozemstvu dobre, pri čemer se naglašja, da zahtevajo sedanji nemirni časi budno pozornost in soglasno skupno delo, da se Švedski obvaruje mir in integriteta. Prestolni govor se bavi nato z notranjimi vprašanji in ugotavlja, da se je blagostanje dežele še povečalo. Državni dohodki rastejo, tako da se lahko odplačujejo državni dolgovi. Nadalje naznanja prestolni govor, da bo državnemu zboru v kratkem predloženih več zakonov, od katerih je najvažnejši zakon za ojačitev državne brambe. Državni proračun je v Švedski popolnoma izenačen in znašajo dohodki, kakor tudi izdatki po 1.291.486.000 švedskih kron. Računa se, da bodo letošnji davčni dohodki za 59 milijonov kron večji kakor v preteklem letu, tako da se bodo tudi izdatki zvišali in sicer bodo v prvi vrsti zvišali plače državnim uradnikom in učiteljem. Tudi proračun za socialno skrbstvo bo zvišan, dočim se je za državno brambo votiral znesek 170.6 milijonov kron, kar predstavlja približno isto vsoto kakor v preteklem letu. Nadalje bodo letos v Švedski v smislu prestolnega govora spopolnili telefonsko in telegrafsko mrežo, elektrificirali državne železnice ter zgradili več novih elektrarn.

KAJ SO SKLENILI ŠKOFJE.

Po večdnevni posvetovanjih v Zagrebu je izšel službeni komuniké o sklepih škofovske konference. Med drugim obsega komuniké sledeče točke: Katoliški episkopat bo slejkoprej spremljal z budnim očesom komunistično propagando. Nadalje je sklenil, da se v vsaki škofiji organizira škofijska Katoliška akcija z načelom »Ničesar brez škofa«. Nadalje se ugotavlja, da se v mnogih šolskih učbenikih spodbujajo temelji katoliške vere in morale, da se izpostavlja posmehu ter potvarja zgodovina katoliške cerkve in tako hudo žalijo občutki v katoliških vernikov. Nadalje ugotavlja katoliški episkopat z zgražanjem, da se je javna morala v letnih sezonah na obalah našega morja na žalost tudi ob bregovih naših rek razširila v toliko meri, da je nastala resna skrb med vsemi prijatelji našega naroda. Žalostno je in boleče, da ogromni del našega tiska ni razumel svoje dolžnosti, nele da ni ničesar storil proti temu zlu, ampak ga je celo aktivno podpiral bodisi zavestno, ali pa nezavestno. Katoliški episkopat ugotavlja, da je spričo takih razmer iluzorna borba državnih oblasti proti napadom komunizma. Katoliški episkopat je izdal vse potrebne ukrepe za pobijanje tega zla, kakor tudi zablod, ki se v tej smeri širi med narodom.

ozemlju. Značilno je tudi to, da Španija po preteku petih mesecev borb še niti mobilizirala in da se šele sedaj vršijo prve rekrutacije. Več kakor gotovo je, da čaka general Franco na te novice in da bo šele po tej ojačitvi svoje armade skušal odločiti borbo. Vprašanje je seveda, če ga vladne čete ne bodo morda medtem prehiteli. Po vseh teh okoliščinah sode bo državljanska vojna v Španiji še dolgo trajala in ne bo še tako kmalu konec bratomornega klanja.

Iz življenja in sveta

Kaj hoče pokazati znanost v letu 1937?

Roboti — poročevalci.

Že zdavnaj so raziskovalci uvideli, da z malimi posameznimi odpravami ni mogoče obvladati severnega tečaja in obdajajočih neizmernih vod. tako zvanega »osrednjega ledenega morja«. Kanada, Danska in Rusija se istočasno pripravljajo za naskok, ki zahteva mnogo sposobnih ljudi ter najboljšo znanstveno pripravo in opremo. Spomladi 1937 hočejo v neposrednem polarnem pasu, v pravem območju severnega tečaja postaviti prve vremenske oddajne postaje z roboti — poročevalci, ki bodo od tam s pomočjo samogibnih naprav stalno poročali najbližjim, za to določenim posadkam o vremenu.

Vse to se da doseči seveda le s požrtvovalnim delom številnih manjših in zaključnih odprav, ki so pripravljene v boju s severnim tečajem tvegati tudi življenje. Sir Hubert Wilkins se baje pripravlja na nov podvig s svojo podmornico; Špicbergi naj bi bili izhodišče. — Za južni tečaj se zanimata dve angleški odpravi. Švedi bodo poslali oddelke svojih najboljših strokovnjakov. Amerikanci govorijo o novi Byrdovi odpravi, Japonci pa se baje tudi pečajo z načrti za raziskovalno odpravo na južni tečaj.

Novogvinejski zemeljski zakladi.

Tekoče leto bo prineslo dokončna poročila in podatke o Novi Gvineji. Že tekom leta 1936 so znanstveniki razkrili marsikatero zemljepisno skrivnost Nove Gvineje in mnogo zanimivega iz življenja novogvinejskega prebivalstva, k čemu so pripomogle redne zračne zveze med obalo in zlatimi rudniki, od kojih naj omenimo le veliko naselbino zlatokopov Wau. Pustolovec James O'Malley je potoval celih osem mesecev po poslednjem neznani pokrajini in je naletel na črna plemena, ki si vrtikajo palčice iz človeških kosti skozi nos in si krasijo svoje lase z marjeticami. Neka druga odprava je spoznala novogvinejske Pigmejce, temeljito se razlikujoče od vseh drugih pigmejskih plemen, ki so jih v drugih delih sveta našli že prej.

Sveta, posebno seveda še onih držav, ki vlagajo v Novi Gvineji mnogo denarja, pa ne zanimajo novogvinejski možje, ki so običajni okrasji v nosnicah in z marjeticami v lasih. Zanimanje zbujajo le zemeljski zakladi, ki jih bodo odkrili raziskovalna dela prospektorjev v tekočem letu še dosti več kakor lani.

Pragozdove bodo raziskovali s tanki in Zeppelin.

Zdi se, da se bo raziskovanje pragoz-

dov v pokrajini z velikimi plovnicami razvijalo v bodočnosti pod čisto novimi vidiki. Neki Švicar hoče že leta 1937 zgraditi plavajoč tank, ki ga hočejo uporabiti v področju Amazonas za lov na metulje in za pridobivanje važnih antropoloških podatkov.

Za podrobno raziskovanje v območju Amazonas si obetajo poznavalci od teh tankov važno oporo za oživetvorenje načrtov, ki govorijo o uporabi Zeppelinov za izvedbo zemljepisno-raziskovalnih del v istih pokrajinah.

Neke ameriške novine so zamislile raziskavanja s tanki poprijele in hočejo poslati tak plavajoči tank, s katerim naj posebna odprava poišče Redierna. Ljudje namreč še vedno niso zgrabili upanja, da je ta ameriški letalec, ki je izgubil v džungli Guayani, še živ in da željno čaka rešitve.

Čudežne živali, o katerih nimamo pojma.

Če govori znanstveni svet o tem, da bodo raziskovalci v tekočem letu na gorskih višavah, v odročnih dolinah, azijskih globelih ali v afriških pustinja in goščavah našli nove, do zdaj neznane živali, si moramo biti na jasnem, da ne gre tu za ono malo golazen, ki še davno ni raziskana in nam prinaša vedno novih zanimivih in čudežnih presenečenj. Učenjaki mislijo s takimi napovedmi le one živali, o kojih govorijo slavni raziskovalci, kakor je na pr. Gatti, in katere vedno znova zaživijo v poročilih samotnih pustinskih potnikov in nezaupnih Pigmejcev. Pravijo, da ima Indija posebno vrsto levov, da živi nekje bel orangutan, Gatti pa hoče ob jezeru Kivu zasledovati belo gorilo. »Ndegi« je baje orjaški ptič, nekateri pa trdijo, da je letelca opica. Nadalje živi nekje mulahu, ki je na hrstu črn, po trebuhu pa bel, in da izžareva tako vročino in življensko silo, da zgori vse, kar mu pride preblizu.

Ali naj se pri takih poročilih nasmehujemo? Sam Gatti je zagotovil, da so se do zdaj vsa pripovedovanja in opisovanja tamkajšnjih domorodnih prebivalcev končno vedno izkazala kot resnična.

Odmor na Himalaji.

Ko je leta 1936 britanska odprava na Mount-Everest utrpela neuspeh, ki je bil zanj sicer časten, nismo računali na to, da se bo že v letu 1937 lotila teh nevarnih višin druga odprava. Važne priprave so že v teku. Stalna taborišča I. do VI. na črti dosedanjih vzponov so v popolnem redu. Zdaj urejajo podobna oporišča na tako zvanem severnem grebenu,

da bi se odprava ob priliki lahko vzpela na tej ali oni črti.

Prvi britanski hribolazci, med njimi Shipton, ki ima na razpolago najboljše gorske izvedence, bivačo stalno v himalajskem območju in pripravljajo vse po-

Ženski katiček

V znamenju vitkosti

Letošnja zimska moda kaže prav malo izprememb. Tako zvana linija je ostala; čimbolj si tenka, toliko bolj si moderna. Obleke, kostumi, plašči, jopice, vse se tesno prilaga k životu. Le rame pri plaščih in kostumih so zelo podložene in tudi rokavi pri ramah so podloženi s trdim platnom, da stojijo gube lepo pokonci. Plašč na primer je tesno ušit v pasu, ima spredaj in zadaj globoke ušitke, da se natančno vidi, kje je pas. Pa tudi na spodaj je plašč gladko padajoč brez vsakih gub. Zaperja se na tri gumbice, ki pa so pritrjeni v dve vrsti, tako da potrebuješ za plašč šestih gumbov. Vso pozornost moraš posvetiti rokavom. Rokavi so zelo košati. Imajo polno gub in se proti komolcu ali zapestju počasi zožujejo tako, da so za pestjo čisto ozki. Velik ovratnik iz krzna še bolj poudarja široke in dvignjene rame.

Kostum, čim preprostejši, tem modernejši je. Krilo je ozko in ravno, jopica preprosta, tesno se oprijemajoča v pasu, ima dva žepa in se zapenja kakor plašč na tri gumbice. Rokava sta zgoraj široka, drobno nabrana ali nabrana v gube in se proti komolcu zožujeta poudarjajoč s tem razširjene rame. Krznen ovratnik in manšete so okras kostuma. H kostumu spada seveda tudi bluz, ki je lahka ali pletena ali iz blaga, odnosno svile, in pa velik šal, ki ga zavežeš v pentljo, kar poživijo obleko. Obleke so kaj preproste, imajo razne našitke in so okrašene z gumbi ter zapetimi do vratu. Tudi imajo razne ovratnike iz svile ali čipkastega blaga, pa usnjen pas z veliko zaponko. Zelo so moderni štajerski klobučki, ki pa pristojajo samo kostumu, če je po športno prikrojen. Ne moreš pa takega klobuka nositi k vsaki obleki ali plašču, ker se vidi to smešno in neokusno. To je tako, kakor bi možki oblekel športne hlače in na glavo poveznil cilindar. Pri izbiri blaga, kroja in barve bodi vedno previdna in dobro premisli, kaj boš izbrala. Ne kupuj preveč kričevega blaga, posebno še, če imaš malo obleke.

Marenberške novice

Občni zbor naših gasilcev. V nedeljo so naši gasilci imeli svojo letno skupščino. Renovirali so si lani svoj Gasilski dom in uredili stalno društveno sobo, kjer so imeli večerne tečaje. 30 gasilcev je položilo predpisane društvene izpite. 18 gasilcev pa druge izpite. Ustanovili so si tudi svoj godbeni odsek. Moštvo je tehniško dobro izvežbano in je bilo lani 5 skupnih vaj, med temi ena nočna, ki so pokazale veliko sposobnost naših gasilcev. Sodelovali so pri dveh požarih. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imela četa 22.248 Din dohodkov in 16.902 Din izdatkov. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Jugovič Valentin, poveljnik Bremec Stefan, tajnik Knez Ernest, blagajnik Pušnik Ernest, odborniki: Ternik Ivan, Ot Simon, Gros Anton. Godbeni odsek: Pajek Engelbert in Ivan Bobornik.

Gospodarske beležke

Svetovno gospodarstvo se zboljšuje. Iz skoraj vseh držav poročajo, da se je njih gospodarstvo v letu 1936 zboljšalo in večinoma upajo, da bo zboljšanje trajalo še nadalje. V nekaterih državah je to zboljšanje zlasti močno in Nemčija, Anglija, Švedska, Avstralija, Južna Afrika, Japonska poročajo o polni zaposlenosti delavstva. V Nemčiji se opaža celo pomanjkanje kvalificiranega delavstva. Samo v Franciji, kjer je bila tako notranja ko zunanja politična situacija izredno napeta, se še ne kaže zboljšanje. Ni pa niti v teh državah brezposelnost popolnoma izginila. Zlasti so ostali nezaposleni še delavci v onih strokah, ki so za splošnim gospodarskim razvojem zastale.

Naši državni dohodki v mesecu novembru 1936 so znašali 967,4 milijonov Din, to je za preko 32 milijonov Din več kakor v istem mesecu leta 1935.

Točno po predpisu.

Zdravnik: Zakaj pa niste pili zdravila, ki sem ga vam predpisal?

Bolnik: Kako naj ga pijem, če pa je na steklenici zapisano, da mora biti steklenica vedno zaprta!

Dr. Fran Vatovec:

140 let slovenske žurnalistske listike

(Dalje.)

Nič ni čudnega, če je prvi slovenski žurnalista zašel svojim kritikastrom v 1. listu 1800 sledečo k-

Nemorem lagati
Ne letos ne lan',
Kir neče me brati
Naj dene na stran!

V »Vodnikovem spomeniku« pa se je tudi oče Bleiweis krepko potegnil za Valentina Vodnika proti njegovim kritikastrom: »Vodnik je le resnice iskal in resnične reči želel svojim bralcem povedati.«

Stopnja ter kvaliteto Vodnikovega žurnalističnega dela ter novinarske spretnosti presodimo lahko iz gledišča sledečih splošnih odlik oziroma posebnosti, ki se tičejo dela in uspehov v žurnalistično strokovnem oziru: 1. organizacijska sposobnost v zvezi z organizacijo poročevalske službe; 2. posrečena metoda poročevanja; 3. ekspeditivnost; 4. stopnja odvisnosti od uporabljenih informacijskih virov.

Organizacija poročevalske službe. V razvoju moderne poročevalske službe ter sodobnega časniškega poročevalstva je skoro docela prodrlo posredovanje novic s pomočjo najraznovrstnejših tehničnih sredstev, ki ne omogočajo samo čim hitrejšega prenosa besede, marveč celo tudi slike. Organizacija poročevalstva se razteza na dvojne področji: a) ureditev redne poročevalske službe za domače dogodke; b) za inozemske do-

godke. Glede črpanja informacij o inozemskih dogodkih po V. Vodniku bo še govora v naslednjih poglavjih. Z ozirom na domačo informacijsko službo, ki se je v Vodnikovi dobi mogla posluževati izključno posredovanja poročil ustmeno ali potom pisemske pošte, ni utegnil Vodnik v obilici žurnalističnih poslov, ki so ob rojstvu prvega slovenskega časnika obtičali na njegovih ramenih, in v komaj štiriletni dobi izhajanja »Lublankil Noviz« ustvariti tiste mreže poročevalskih ter dopisniških centrov, ki bi bili predstavljali zanesljiv temelj za pridobitev in zainteresiranje stalnega čitateljskega in naročniškega kadra, s katerim bi bilo zagotovljeno njihovo trajnejše izhajanje. Imamo pa v »Lublankil Novizah« nekaj sledov, ki kažejo, da je imel Vodnik vendarle par dopisnikov, ki so mu poročali o posameznih dogodkih izven Ljubljane, dočim je ljubljanske novice sam pisal.

Tako zasledimo n. pr. v št. 29—31 »Lublankil Noviz« 1. 1798 sledeče novice iz Celja, ki se nanašajo na celjsko požarno katastrofo dne 5. malega travna 1798:

»Veliki četertek je mesto Celo na Štajerskem v nesrečo padlo, ogen je ven peršel, od vetera podpihan bil, zunaj pet hiš vse v pepel prevernili. Ravno na Štajerskem je tudi pogorel terg Mozorje pod Gornim gradom blizu Nazareta.

Pišejo iz Cella, da ogen je po nesreči vstal v sol-daskim špitali, notri so ležali pudroni, to je z' strelnim prahom natičeni papirji za puše nadevati, ti so se vneli, vun ropili, inu lesene strehe na več krajih ob enim kratu zažgali; torej ni bilo mogoče mesta rešiti.

Pisma iz Cella pravijo, da je per unidanim ogni petnajst ljudi zgorelo. Mesto Celo šteje sto dve inu de-vedeset hiš, od teh je 186. pogorelo, sedemnajst bol-nikov cesarskega žitrala je konec vzelo. pisma v' Kraszii inu per mestni gosposki so šle v' dim; škoda je

neizrečena; živež, vino, oves, seno, oblačila, blago skoro vse je prah, pepel inu podertia.

Pogorelci v' Celi dobivajo od več krajov pomoč na tihim inu brez hrupa pred ljudmi od skrivnih do-brotnikov. Iz Gradca sta v' imeni vsih štacunarjov pernesla dva gospoda šest sto goldinarjov. Kreishaupt-man ih je med bol vboge razdelil; fajmašter de Reja iz Zibike je poslal osemnajst mernikov žita, terg Ho-henek en voz žita, špeha, moke, inu drugiga, tudi ne-kaj denarja; mesto Marburg dva težka voza vse žlaht živeža. En čevlar, negova žena inu vsi štirji otroci so zgoreli; pravio, de v' špitali ni noben živ bolnik, am-pak le nekaj še nepokopanih merličov konec vzelo.

Na drugem mestu poročajo »Lublankil Novize«, da so 1786 trije duhovniki začeli na Gorenjskem trte saditi. V št. 67 l. 1798 pripovedujejo namreč o gorenj-skih vinogradih sledeče: »Dolgo so Gorenci mislili, de ni per njih nobeniga kraja, kjer bi vino rasti in zoreti otlo. Pred 12 letni so jeli trije duhovni gospodje na Gorenjskem terte saditi, počasi vino tlačiti, zdaj ga že sledno leto vsaki po 500 de 800 bokalov perdelajo. Vino je dobro kakor dolensko, kader je z en malo la-skiga mošta zmešano inu vkup drože izmeče. Ti gospo-dje so fajmošter v Bledi inu dva duhovna per Ma-teri Božji na Jezeri. Neki dan je bil en vino-grad pod skalo Bledskega grada, se še dandanašni Vi-nograd imenuje, inu obdivjane terte same rastejo, ker jih nečče ne obrže. Per Sv. Lucii pod goro so bili vinogradi, kakor urhar Radolška grašine priča. Prid-nost, skušna inu prebrisana zastopnost vse premorejo; Gorenci! ker ste z umam obilniši darovani, zakaj ne skusite vašo srečo, zlasti zavolo sladke vinske terte?«

Iz Metlike pišejo nadalje »Lubl Novizam«: Nalh zhaftitlivi Proht gospod Jakob Anzel je petde-letu leto fvojiga mahtva dofhivel.

(Se nadaljuje.)

Mariborske in okoliške novice

Strašna smrt štiriletnega dekleta

Na Peščenem vrhu v občini Sv. Anton-Cerkvenjak v Slovenskih gorah se je pripetila usodopolna nesreča, ki je zahtevala smrt komaj 4-letne hčerke tamošnjega posestnika Antona Omuleca. Posestnikova žena Ana, je namreč popoldne zakurila štedilnik ter postavila na istega dva lonca z vodo. V kuhinji sta se igrala 5-letni sin France in 4-letna hčerka Elza. Ko je mati odšla v hlev, da bi krmila svinje, sta se oba otroka igrala v bližini štedilnika. Nenadoma je 5-letni sinček zagrabil za lonec, v katerem je bila vreča vode. Lo-

nec se je prevrgel in se je vođa razlila po telesu sestrice Elze. Ko je mati prišla iz hleva nazaj, je našla svojo nesrečno hčerkico sicer vso mokro, toda radi strahu ni tožila o kakšnih bolečinah. Takoj so starši poklicali zdravnika, ki je odredil prevoz male Elze v mariborsko splošno bolnišnico, kjer pa je kmalu po prevozu umrla. Posestnik Anton Omulec je tragično nesrečo prijavil svetotrojiškemu orožniku, ki so Omulecovo ovadili državnemu tožilstvu radi malomarnega nadziranja otroka.

Kino

Kino Union. Danes kolosalna veseloigra »Lili«, Frančiška Gaal, Szöke Szakall, Hans Jaray.

nekoliko mrzlejši kakor navadno. Sobi sta se ves čas normalno kurili.

Na koncertu Glasbene Matice v petek 22. januarja bo izvajal orkester Glasbene Matice, pomnožen s tukajšnjo vojaško godbo, obširen program simfoničnega značaja. Koncert bo otvorila znamenita Beethovnova ouvertura Egmont. Za tem bo zaigral g. Taras Poljanec Mozartov violinski koncert. Drugi del programa bo izpolnila veličastna Dvořáková simfonija za veliki orkester.

Ljudska univerza. Danes v petek ni prireditve. V ponedeljek 18. t. m. predava g. podpolkovnik Jurij Čordaš o pomenu Jadrana in naše vojne mornarice.

Danes petek poslovljni večer g. Vilka Nacija in Margite v Veliki kavarni.

Narodne noše, 16. I. Foto-atelje Japelj odprt do 10. ure zvečer.

Mestna podjetja, avtobusni promet, priredi v nedeljo, 17. I. posebno vožnjo na Pohorje. Odhod iz Glavnega trga ob 7. uri, povratek ob 17. uri. Interesenti naj se čimprej prijavijo v prometni pisarni na Glavnem trgu. Cena do odcepa Din 20.—, do Reke Din 12.—. Prijave do 16. t. m. do 18. ure v prometni pisarni tel. 22-75. Istočasno se sprejmejo prijave za povratek za isto ceno.

Julij Betetto bo pel dne 27. januarja v Mariboru.

Velikemu voditelju primorskih Slovencev pokojnemu dr. O. Rybaču ob 10 letnici njegove smrti priredita društvi Jadran in Nanos spominski večer v četrtek 21. januarja 1937 ob 20. uri v Narodnem domu. O njegovem življenju in boju za pravice tržaških in goriških Slovencev bo govoril g. R. Golouh. Primorski rojaki in rojakinje iz severne meje! Zavedajmo se, da smo dolžniki njegovega velikega borbenega duha. Oddolžimo se mu vsaj s skromnim spominskim večerom in dokažimo, da ne klonemo, kakor ni klonil njegov duh, kadar gre za pravico in resnico.

Narodnemu občinstvu! Društvi Jadran in Nanos sta sklenili, da priredita skupno III. primorski ples, ki bo 6. februarja v vseh prostorih Narodnega doma. Vabimo na to skupno prireditev vse naše rojake in drugo narodno občinstvo. Vstopnice so v predprodaji od sobote naprej v gradu (prostorj Nanosa).

Novost za Maribor! Po vzgledu drugih velikih mest je otvorila tvrdka

Schicht tudi v Mariboru na vogalu Vetrinske ulice (bivši »Vinski hram«) »Radion-posvetovalnico«, v kateri bo prikazovala gospodinjam brezplačno nov, modern način nege perila, svile in volne. V posvetovalnici bodo gospodinje imele priliko, da se seznanijo z dolgoletnimi izkuštvi, katere je pridobila tvrdka Schicht. Posvetovalnica je odprta ob delavnikih od 8.—12. in 15.—19. ure. Vstop je brezplačen. Gospodinje vladno vabimo, da obiščejo posvetovalnico, ker si bodo s tem prihranilo obilo truda in dela prigrisodinjstvu.

Gostilna pri »Lipi« Radvanje v soboto 16. januarja domača zabava. Avtobus vozi od 20. ure naprej od Glavnega trga. Prisrčno vabi gostilničarka I. Račič.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: Oblačenje od zapada in možnost dežja s posledico, južno vreme in dvig temperature, na vzhodnem robu Alp bodo najbrže južnovzhodni vetrovi prinesli meglo.

Tatvine po trgovinah se množijo. V trgovino Gustava Berharda na Aleksandrovi cesti je sinoči prišla neka ženska, ki je kupila kozarec. Ko je pa iz trgovine odšla, je prodajalka opazila, da manjka neka plošča iz svinčenega kristala, vredna 500 dinarjev, ki se je nahajala na polici, pred katero je stala ženska. Za tatvico poizveduje policija.

Dolgi prsti. Doslej še neznani zlikovec se je včeraj dopoldne vtihotopil v kuhinjo neke stranke v Trubarjevi ulici 5, prebrskal vse predale ter končno odnesel denarnico s 120 dinarji gotovine, last služkinje Barbare Mezgečeve. Z zadevo se sedaj peča policija.

Gori! V Župetincih je izbruhnila v gošpodarskem poslopiju posestnika Franca Zelenika požar, ki je zajel tudi stanovanjsko poslopje. Na kraj požara so prispeli gasilci, ki se jim je posrečilo, da so rešili stanovanjsko poslopje, dočim je gošpodarsko poslopje zgorelo do tal. Škoda, ki jo trpi posestnik Franc Zelenik, radi požara znaša nad 22.000 dinarjev.

Obsojeni vlomilec. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je danes dopoldne vršila razprava proti 32 letnemu delavcu Francu Komendi, ki je, kakor smo svojčas poročali, dne 18. septembra p. t. vlomil v trgovino Jožefa Punca v Košakih ter odnesel razno manufakturno in špecerijsko blago v vrednosti 17.065 dinarjev. Komenda je bil obsojen na leto dni robije ter na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let.

Letošnji zimi podobno zimo smo imeli tudi l. 1924-25. Iz mojega dnevnika — spi sanega ob vznožju Pohorja — povzemam: prvi sneg se nam je prikazal dne 17. novembra 1924., ki pa je že naslednjega dne izginil. Sledila je zatem ostra in suha zima. Ves december je minil brez padavin, in šele 26. januarja 1925 je znova zapadel sneg, toda obstanke ni imel. Nastopilo je tako lepo in solnčno vreme, da od 8. pa do 21. februarja v razredih ni bilo treba kuriti. 22. febr. pa je znova snežilo, vendar ga je zmanjkalo že po dveh dneh. Zadnjikrat se je pojavil 9. marca, 11. 3. je že začel zginjavati, a 16. marca ga ni bilo več. — Mariborski vremenski opazovalec.

Planinska situacija. Putnikovo vremensko poročilo 15. januarja ob 7. uri zjutraj pravi: Ruška koča: — 12, jasno 20 cm pršiča, Klopni vrh: — 8, mirno, jasno, 15 cm pršiča, Pesek: — 10, 45 cm pršiča, smuka idealna, Senjorjev dom: — 12,50 cm pršiča, smuka idealna.

Zadnje telefonične vesti

Razčiščevanje angleško irskih odnošajev

LONDON, 15. januarja. Včeraj popoldne je imel v Londonu nahajajoči se irski ministrski predsednik De Valera dve dolgi konferenci s kolonialnim ministrom Macdonaldom. V političnih krogih so zbu dila te konference veliko pozornost ter se jim pripisuje največji pomen. Gre za dokončno ureditev med Anglijo in Irsko še nerešenih političnih spornih vprašanj. Kakor znano sta irska vlada in irski parlament sprejela zakon, v smislu katerega se britanski kroni jemljejo vse pravice z ozirom na irske notranje ureditve. Službeno se z ozirom na te razgovore poroča, da sta oba državnika obravnavala vsa vprašanja, ki se tičejo odnošajev med Irsko in Anglijo. V Londonu so glede poteka ter uspeha teh razgovorov prav zadovoljni in je pričakovati, da bo Macdonald v spodnji zbornici poročal o teh razgovorih. Ob tej priliki se je obravnavalo tudi vprašanje glede soudeležbe Irske pri kronanjkih svečanostih ter pri imperlalni konferenci, ki bo takoj zatem. Razpravljala pa so se tudi vprašanja zakonov, ki jih je irska vlada dala izglasovati po dublinskem parlamentu. Angleško stališče gre v tem vprašanju za tem, da se ustvari med Irsko in Ulsterjem federativna zveza, kar se smatra kot najboljša rešitev. De Valera je navodno izjavil, da bi takšna rešitev še najbolj odgovarjala irskemu prizadevanju po čim večji notranji in zunanji svobodi.

DUBLIN, 15. januarja. Irski politični krogi so precej rezervirani glede london-skih razgovorov. Ti krogi izjavljajo, da so Irce pod sličnimi okoliščinami že večkrat doživeli razočaranja. Vsak optimizem se mora odkloniti, četudi je treba ugotoviti izboljšanje angleško irskih odnošajev.

Padec Estepone

LONDON, 15. januarja. Reuter poroča: Kakor se doznava iz Gibraltarja, se je Francovim četam po težkih in krvavih borbah ter z ogromnimi žrtvami posrečilo, da so zavzeli Estepono. Francova vlada je sporočila, da so bile v teku zadnjih 24 ur na sektorjih VI., VII. in VIII. divizije samo nebištvene praske. Na madridski fronti so bili sektorju Las Resas odbiti rdeči miličniki. Francova letala so bombardirala skoro vsa pristaniška mesta, ki so v oblasti valencijske vlade.

Petkov ribji trg je bil dobro založen. Pripeljanih je bilo 180 kg raznih rib. Prodajali so: brancine po 28 Din, mole po 18 do 20, girice po 10, ciple po 18, liste po 36, karpe po 12 in rake po 28 dinarjev za kg.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Pri žrebanju 4. razreda, 33. kola, dne 14. januarja so bili izžrebani sledeči dobitki:
Din 100.000: 88192
Din 40.000: 96222
Din 30.000: 92977
Din 10.000: 46687
Din 8.000: 17760 26099 31705 59177
71254 75909 78919 79831 85750
Din 5.000: 45882 59635 67381 78407
81533 86291 95334 98868
Din 2.000: 3992 7294 11025 13678 17706
24961 37121 49755 52267 53647 74061.
Srečka štev. 88.192, ki je zadela glavni dobiček Din 100.000.—, je bila kupljena pri nas!

BANCNA POSLOVALNICA BEZJAK.
Maribor, Gosposka ulica 25.

Čemu sankcije?

Mamica se jezi na sinka: Započni si, če ne bodo vse naloge lepo in v redu spisane, ne smeš v nedeljo k nogometni tekmi!

Sinček: Ljuba mamica, prenehaj vendar enkrat s svojimi staromodnimi sankcijami!

Dobro se je izmuznil.

Potnik (avtotaksiju, ki ima slabe pnevmatike): Opažam, da vozite v zadnjem času zelo nesigurno. Vaše vozilo dela na cesti opasne vijuge in naju zanaša s cestišča.

Šofer: Vi se temu čudite; mar ne veste, da vozimo že del časa samo z mešanim bencinom?

Lahkomiselnost, pa taka.

A: Kako moreš biti tako lahkomišeln in dirjati za vsako ženo, ki jo slučajno srečaš na cesti.

B: Kako ne bi, saj se sicer nobena sama ne ustavi!

Po šestih mesecih odkrit zločin: nezakonsko hčerko vrgla v Dravo

Nenadna aretacija 30-letne šivilje Katarine Leban, stanujoče na Teznem, je zbudila precejšnjo pozornost. Na takajšnji orožniški postaji se je namreč zgledal delavec Ivan G. iz Pobrežja, ter ovadil Lebanovo, da je že pred 6 meseci vrgla svojega nezakonskega otroka iz dravske brvi v Dravo. Ljubzensko razmerje namreč, ki je vladalo med Ivacom in Katarino, ni ostalo brez posledic. Dne 3. julija p. leta je v tuk. porodišnici porodila Katarina Lebanova hčerko in je po 6 dneh zapustila z otrokom porodišnico. Na Ivanova poznejša povpraševanja je vedno trdila, da ji je otrok umrl že v porodišnici. Ker je pa njen ljubimec Ivan G. bil nezaupljiv, se

je končno vendarle odločil, da tozadevno povpraša v porodišnici. Tu so mu na njegovo veliko presenečenje povedali, da je Katarina odšla iz porodišnice z zdravim in živim otrokom. Šele po tej poizvedbi je Katarina priznala svojemu ljubimcu, da je otroka takrat vrgla v Dravo in da je hotela tudi sama v obupu izvršiti samomor. Bedno življenje, ki ga je že dotlej imela, jo je navdajalo s grozo, kaj bo šele z otrokom. Rotila je Ivana, naj tega nikomur ne izda. Tezenski orožniki so po zaslišanju Ivana G. aretirali Katarino Lebanovo in jo oddali v zapore tuk. okrožnega sodišča, kjer bo čakala na kazn.

Rotovške novice. V zvezi z včerajšnjim poročilom o potovanju mestnega župana dr. Juvana v Ljubljano doznavamo, da je njegovo potovanje bilo v zvezi s podpisom dolžnega pisma radi 18 milij. Din posojila, ki ga dobi mestna občina — denar je že na razpolago, — da poravnajo svoje dolgove pri Mestni hranilnici in s tem omogoči njeno likvidnost.

Za častne sodnike so na podlagi člena 8 uredbe o častnih sodnikih imenovani za leto 1937 pri tukajšnjem okrožnem sodišču veletrgovci Miloš Oset, Ferdo Pinter in Drago Roglič.

Iz banovinske službe. Uradniški pripravniki pri nižji gozdarski šoli v Mariboru Josip Vodopivec je napredoval za arhivarskega uradnika v X. položajni skupini.

Hilmen! V zadnjem času so se poročili: Viktor Tumpej, uslužbenec državnih železnic, Koroška cesta 80, in Štefka Kamenshek, magistratna uradnica, Smetanova ulica 38. — Leopold Celcer, krojaški mojster, Slovenska ulica 26, in Amalija Derčar, servirka, Strossmayerjeva ulica 6. — Ladislav Korinšek, krojaški mojster, in Marija Muraja, zasebnica, Trg svobode 1. — Franc Turk, trgovski potnik, in Pavla Dobaj, zasebnica, Plinariška ulica 19. — Albrecht Kodrič, banovinski tehnik, Laško, in Hermina Kosmina, modistinja, Rajčeva ulica 2. — Jožef Sterniša, čevljarjski pomočnik, Koroška cesta 20, in Zofija Javornik, tkalka, Studenci, — Viktor Perkuš, ključavničarski pomočnik, Pobrežje, in Jožefa Bonjšak, tkalka, Pobrežje. — Janez Župevc, tekstilni delavec, Jezdarska ulica 8, in Eliza Engler, predica, Jezdarska ul. 8. Alojzij Ljubec, zidarski pomočnik, Studenci, in Ana Jodl, posestnica, Studenci. — Pri Sv. Petru v Gornji Radgoni pa sta se poročila Ciril Bizjak, dev. del. držav. železnic, in Medi Skuhala, poštna upraviteljica pri Sv. Vidu pri Ptuj. Bilo srečno!

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrl v 71. letu svoje dobe vpokojeni nadzornik drž. žel. Boštjan Goliat. Zaljubljen našo tolo sočutje!

Proti prahu! Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja vse vozače motornih vozil, da strogo upoštevajo zakonite predpise glede brzine vožnje z motornimi vozili in zmanjšajo brzo in istih na minimum, da na ta način preprečijo na prekomerno dviganje cestnega prahu. Po možnosti naj tudi iz istih razlogov preumernosti svoj vožnjo tako, da bodo čim manj uporabljali Maistrovo, Gregorčičovo in Tattenbachovo ulico ter del Koroške ceste od Glavnega trga do Strossmayerjeve ulice.

Po ledu do sredine Drave. Na Dravi se določeno vidijo posledice letošnje suhe zime. Že več let ni bilo njeno korito tako suho. To se lepo vidi med Mariborskim otokom in njenim kolenom, kjer je tako plitka, da moreš po ledu, mestoma debelem 12—15 cm, do sredine struge. Lepo se vidi njeno izprano dno s stenami skriljevca. Na kolenu, kjer tako dere, se človek nehoti zamisliti v demon-sko silo vode in občuduje redki pojav te sicer precej motne reke, ki je prav na tem mestu praznina in tako pestrobarna, da skoro nalikuje soči. Opozarjamo na to redkost naše slikarje-umetnike, ki morejo dobiti hvaležen motiv.

Nismo v Kaliforniji. Z ozirom na notico pod tem naslovom v včerajšnji številki doznavamo, da sta bili predmetni sobi vedno pravilno kurjeni, da ste pa bili prve dni po praznikih radi nekurjenja za časa božičnih počitnic shlajeni in

Politična obzrcje

Jugoslavenska italijanski trgovski obecnici

RIM, 15. januarja. Agencija Dirona poroča: Jugoslavenski ter italijanski gospodarski krogi so predložili osnutek pravil za ustanovitev italijansko jugoslovanske trgovske zbornice v Beogradu in Rimu.

katerih naloga bo, da delajo na razvijanju trgovskih odnošajev med obema državama. Merodajna oblastva so že odobrila predloženi osnutek.

„Nova riječ“ a predstojecih službenih razgovorih JRZ a de. Mačkom

ZAGREB, 15. januarja. Tukajšnja »Nova riječ«, ki jo urejuje g. Vilder, se peča s predstojecimi razgovori med SDK in JRZ. V članku se navaja, da vlada v Beogradu Pašičeva šola, po kateri je danes čas, da mnogo rešuje. Toda komu v prilog? Vsekakor čuti vladajoča JRZ

potrebo, da se situacija premakne z mrtve točke. Radi tega naj bi se te dni začeli konkretni službeni razgovori z dr. Mačkom. Izgledi? Težko je pogoditi, ker niso dovelj znane propozicije, merodajno predložene od strani JRZ.

Poživljanje „Senac“

»Slov. Narod« piše: »Poročali smo že, da snuje vseučiliški profesor Slobodan Jovanović v Beogradu Srbski klub, čigar pravila so že predložena oblasti v odobrenje. Nekateri listi so v zvezi s tem izražali mnenje, da se bo iz teh klubov razvila srbska politična fronta. To mišljenje zavrača šibeniška »Tribuna« in pravi: Ne gre tu za snovanje politične

srbske fronte, ki bi naj bila odgovor na obstoječo hrvatsko fronto, nego za pokuš oživiti organizacijo bivše Srbske nacionalne omladine. Kot prva etapa v tem oziru bi naj bila akcija za snovanje Srbskih klubov po vsi državi. Do sedaj je bil že osnovan Srbski klub v Sarajevu, čigar pravila so oblastveno že potrjena.

Narodna gledališča

MARIBORSKO GLEDALIŠČE:

Petek, 15. januarja: Zaprt.

Sobota, 16. januarja ob 20. uri: »Kadar se utrga oblaki«. Red C.

Nedelja, 17. januarja ob 15. uri: »Visokost pleše«. Ob 20. uri: »Ples v Savoyu«. — Znižane cene.

Nedelja v gledališču. Ob 15. uri ponove Ascherjevo opereto »Visokost pleše«. — Delo ugaja radi svoje nežne glasbe in ljubke ter zabavne vsebine. — Zvečer bo prva letošnja repriza Abrahamovega slugerja »Ples v Savoyu«. Madeleine poje Jelka Igličeva. Veljajo znižane cene.

»Dr« na mariborskem Odru. Prihodnja dramska novost bo najnovejša komedija Branislava Nušića »Dr«. Delo je pisano z jedko ironijo z obilo humorja in sijajno situacijsko komiko. Načeto je v njem tudi marsikatero vprašanje na svoj način. »Dr« igrajo tudi že v tujini ter je zlasti v Brnu, dosegel odličan uspeh. Režira J. Kovič.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Ponedeljek, 25. januarja: »Prva legija«. Gostovanje »Narodnega gledališča« iz Maribora.

Okna v svet

Ob Puškinovi 100 letnici

Puškinov jubilejni odbor, ki je začel svoje delo že lani, je predložil te dni sovjetski vladi spored proslav. Sovjet ljudskih komisarijev je izdal posebno odredbo za jubilejne dni. Glavna proslava stoletnice Puškinovega rojstva bo 10. februarja. V Moskvi bo odkrita vseruska Puškinova razstava. Tudi v leningrajskem zimskem dvorcu bo prirejena razstava, posvečena Puškinovemu literarnemu delovanju. Obsegala bo mnoge rokopise in prispevke k njegovemu življenjepis in najrazličnejše izdaje pesnikovih del. Poseben oddelek razstave bo obsegal zbirke na temo »Puškin in narodi SSSR« ter »Puškin v ruski in svetovni literaturi«.

V Leningradu in drugih mestih bodo odkriti spomeniki in spominske plošče. V hiši št. 12 na Mojki v Leningradu bo odprt v nekdanjem Puškinovem sta-

novanju njegov muzej. Na kraju, kjer je imel Puškin dvoboj, bo odkrit obelisk. V jubilejnim letu izide zelo bogata literatura o Puškinu ter akademične in ljudske izdaje pesnikovih del. Pri proslavah bodo sodelovala tudi gledališča, film in radio.

Očetovski nasvet.

Sin odvetnikov: Oče, ravnokar sem zaključil neko zapuščinsko zadevo, ki se je vlekla že deset let.

Oče odvetnik: Napačno, sinko moj, predal sem ti to zadevo z namenom, da imaš z njo vsaj malo dosmrtno rento.

Dobro pivo.

Pivovarnar: Kako vam ugaja moje pivo?

Gostilničar: Boljšega si želel ne morem. Vsak vrček prodam najmanj dvakrat, ker mi pusti vsak gost najmanj polovico vrčka.

Ni je opazil...

A: »Ali si opazil tisto blondinko, ki je šla ravnokar mimo tebe?«

B: »Mar tisto s podolgasto glavo, s smešnim klobukom, z razrezanimi površnikom in zamazanimi rokavicami. Ne, te pa nisem videl!«

Razno

KOLESARJI!

Emajliranje v ognju in čiščenje koles Din 45.— V. Simončič, mehaničar, Ptuj. 198

SLADKORNO BOLNI POZOR!

Zračni kruh, Aleuronat kruh, Schrott kruh izdeluje pekarna Rakuša, Koroška cesta. 184

FUREŠ

Gostilna »Pri zlatem levu«, Vodnikov trg. Jutri v soboto in nedeljo jeterne, krvave, počene klobase ter domači krofi. Prima traminec. Se priporoča Beranič. 228

TOPLE

rokavice

nogavice

kratke nogavice

gamaše

spodnje perilo

nudi vedno poceni

C. BUDEFELDT

Gospodsk ulica 234

Oglašujte v »Večerniku«

NAŠIM NAROČNIKOM!

Cenjene naročnike prosimo, da nam vse zaostanke na naročnini nakažejo najkasneje do 31. januarja, ker bomo tega dne vsem brez razlike, ki bi ne izpolnili svojih obveznosti, list ustavili.

Uprava »VEČERNIKA«.

Kulturne beležke

Svetlobna čuda noči. Številki 4789 »Illustrirte Zeitung Leipzig« vsebuje celo vrsto nasvetov glede fotografskih nočnih snimkov, ki daje fotografom mnogo praktičnih napotkov. Številka 4790 pa vsebuje izčrpen pregled najuspešnejših in najbolj igranih odrskih komadov s portreti odrskih avtorjev. Navedena številka vsebuje tudi zanimive prispevke in slike zlasti v zvezi z nedavnim vojaškim pučem v Bagdadu, katerega ozadje tvorijo pomembni interesi velesil. Številka 4791 pa je v znamenju nedavnih kitajskih dogodkov z ujetništvom maršala Čangkajška. Razen tega vsebuje navedena številka celo vrsto zanimivih ter poučnih člankov in prispevkov ter krasnih slik, ki krasijo in odlikujejo navedeno revijo.

Prodaj

KANARČKI.

glasni pevci in samice za parjenje naprodaj. Strobnjačarjeva ul. 28-II., vrata 9. 225

APNENI PRAH.

Tomažev in fosfatno žlindro, nitrofoskal, kalijevo sol in vsa druga umetna gnojila oddaja Kmetijska družba, Maribor 219

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

oddam. Vprašati Fabjan, Aleksandrova cesta, delikatesa. 233

OPREMLJENO SOBO.

solčno, oddam. Uporaba kopalnice. Etažna kurjava. Strobnjačarjeva ulica 28-II., vrata št. 9. 224

Stanovanje

GOSPODIČNO.

ki je čez dan zaposlena, sprejem na ceneno stanovanje. Aleksandrova cesta 44-II., desno. 235

SPREJMEM GOSPODA

na hrano in stanovanje. Vprašati pri hišnici na Aleksandrovi cesti 64. 237

GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Koroščeva 6, II., vrata 8. 60

DON JUAN

Tukaj v Kazanliku se je nahajal glavni stan velikega kneza Nikolaja v neki neznanhi lesenhi hišici, katere dohod je zahtevalo neprekinjeno prihajanje ter odhajanje štabnih častnikov, pribočnikov, tujih vojaških atašeev, vojnih dopisnikov, uradnikov ter lakajev. Paši, ki sta po naporih osem dnevnega potovanja skozi gnečo obupanih in proti Carigradu umikajočih se vojaških množic, v izčrpanosti skoro onemogla, sta si dolgo časa zaman prizadevala, da si priborita prostor do slavnega ruskega vojskovodje.

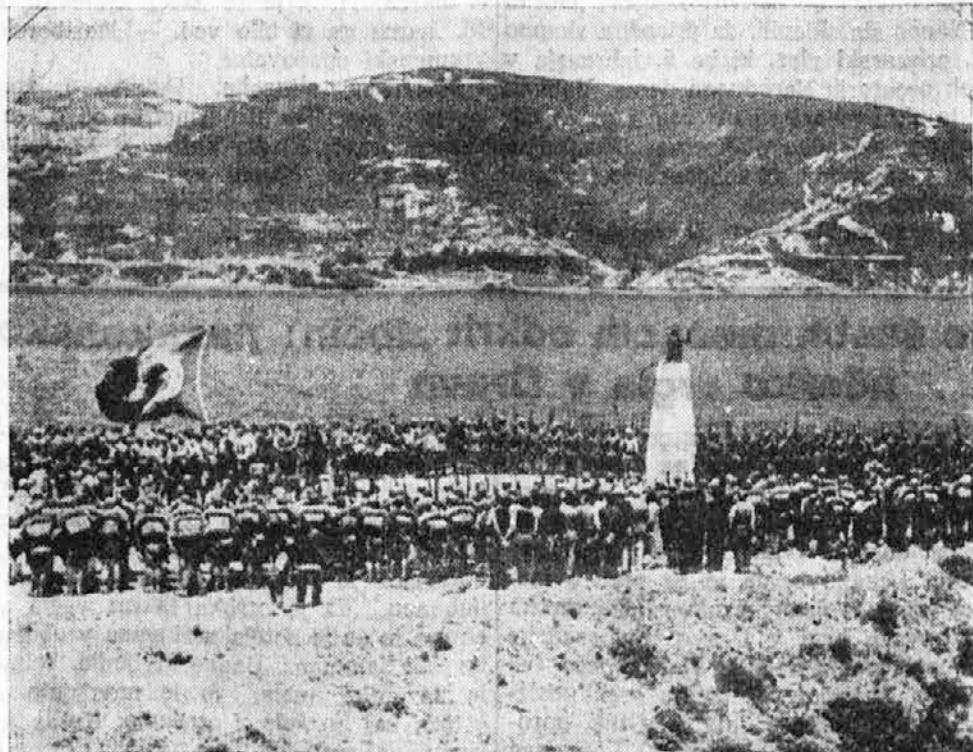
Nič se ni kaj mudilo velikemu knezu Nikolaju, da bi sprejel Namik pašo in Sever pašo, ki sta prispela, da mu sporočita sultanov pristane na pogoje premirja, ki jih je stavila Rusija. Prodiranju njegovih čet v Carigrad se ni moglo nič več postaviti v bran, to je bilo mnogo večjega pomena kakor pa politična in diplomatska pogajanja, ki so mu jih bili prepustili. In vendar se je trenutno nahajal v njegovi bližini samo eden diplomat od stroke. To je bil baron Nedilov, kateri se je sedaj nahajal v važnem pogovoru z velikim knezom Nikolajem.

V trenutku, ko je bil baron Nedilov pravkar razčlenil besedilo depeše, ki mu jo je bil predložil veliki knez, je baron Nedilov dejal:

»Prišlo je kakor sem vaši cesarski visokosti prerokoval: angleški poslanik v Carigradu je že dne 15. decembra za-

prosil turško vlado za dovoljenje, da sme britanska mornarica pluti skozi Dardanele. V Petrovgradu se je to doznalo šele meseca januarja.

»In turški odgovor?« je nekam razdraženo vprašal veliki knez Nikolaj ter pri-

DARDANELE

tem uprl svoj oster pogled v Nedilova. »Razumljivo, da so Turki pripravljeni dovoliti dostop v Marmarsko morje vojnim ladjam zavezniške države.«

»Da, zavezniška država. Mar se drzne Anglija, da nam vrže rokavico?«

»Opozicija v parlamentu ji pač ne dovolj, da bi mislila na vojno napoved Rusiji.«

»Sramoten položaj! Biti suverenka ter

kraljica in ne biti avtokratinja! Vse sile moramo napeti, da smo pred Angleži v Carigradu, ali pa, če je mogoče, vsaj na Galipoliju.«

Nato je stopil veliki knez do zemljevida. Pomislil je za trenotek, nato pa poslal po pribočnika.

»Kakšna poročila imate od Sulejmanove vojske?«

»Kakor se zdi, beži preko rodopskih pasov k zalivu Saros.«

»Ne sme se ji posrečiti, da se zbere, dokler jim nismo presekali poti v Carigrad. Kje so naše predstraže?«

»Pred Jedrehom, cesarska visokost.«

»Moramo oba paša Severja in Narnika tako dolgo zadržati, da lahko medtem dosežemo nove uspehe in si zasiguramo še boljše pogoje pri premirju.«

Zatem pa se je veliki knez obrnil do barona Nedilova in mu dejal: »Car hoče sicer mir. Toda meni je do tega, da izsilim čim ugodnejše pogoje za sklenitev takšnega premirja.«

Zatem je spregovoril baron Nedilov:

»Ne bi morda carska visokost odobrili, da se čimprej odpošlje opolnomočeni delegat k Sulejmanu paši v svrhu pogajanj? Jaz mislim, da mi ne bo ravno v posebno pobudo za nadaljnje delovanje, če izzve umikajoči se turški general ob obali že iz ruskih ust vest o naših nerekinjenih zmagah.«

»Koga naj pošljemo?« je tedaj vprašal eliki knez.

Oba sta nato nekoliko časa pomislila.

(Dalje sledi.)